

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

Олег СКИДАН

16 квітня 2025 р., протокол № 4

ПРОГРАМА

комплексного вступного випробування за фахом
при зарахуванні на навчання
на основі освітнього ступеня бакалавр, спеціаліст, магістр
для здобуття освітнього ступеня бакалавр
за спеціальністю «Менеджмент»

Житомир – 2025

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу Поліського університету заборонено.

Укладачі: ТАРАСОВИЧ Людмила Валеріївна, к.е.н., доцент
ЛАВРИНЕНКО Світлана Олександрівна, к.е.н., доцент

ВСТУП

Програма вступних випробувань до Поліського національного університету для здобуття ОС «Бакалавр» за спеціальністю «Менеджмент» складена відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалавра.

Мета програми вступного випробування – виявлення рівня знань, умінь і навичок, одержаних здобувачами вищої освіти, що навчалися за освітнім рівнем бакалавр. Програма вступного випробування включає базові теми з основ менеджменту.

Для проведення вступного випробування на спеціальність «Менеджмент» основні питання тем у програмі представлено у вигляді тестів. Тестування дозволить провести перевірку знань вступників щодо основних понять і категорій основ менеджменту; історії розвитку менеджменту; функціональну спрямованість менеджменту; системи методів управління; змісту процесів та технології управління; основ планування та організації, здійснення мотивування та контролювання; змісту основних типів організаційних структур управління; прийняття рішень у менеджменті; інформаційного забезпечення процесу управління; керівництва та лідерства; етики та відповідальності у менеджменті; ефективності управління.

Перевірка знань, передбачених цією програмою дає підстави для висновку про рівень підготовки здобувачів вищої освіти для вступу на навчання за спеціальністю «Менеджмент» для здобуття освітнього рівня бакалавр.

Вступне випробування проводиться письмово.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Тема 1. Менеджмент як наука ефективного управління в ринкових умовах

Сутність і завдання менеджменту. Відмінності між поняттями «управління» та «менеджмент». Організації як об'єкти менеджменту. Види організацій. Характеристика організацій. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджери та підприємці. Рівні управління. Групи менеджерів. Основні історичні етапи і школи менеджменту. Принципи менеджменту. Система методів менеджменту.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту

Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту. закон відповідності систем цілям; закон відповідності організації системи зовнішньому середовищу; закон інтеграції управління; закон економії часу; закон інерції систем;

закон еластичності систем; закон безперервного удосконалення систем. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Принципи цілеспрямованості. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Тема 4. Методи менеджменту

Сутність та класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Тема 5. Процес управління та його особливості.

Процес управління та його етапи. Особливості процесу управління. Суть та роль інформації в управлінні. Інформаційне забезпечення процесу управління. Документація та діловодство. Суть документації. Класифікація документів за змістом, за складністю, за призначенням, за місцем у менеджменті.

Тема 6. Функціональна спрямованість менеджменту

Поняття функцій менеджменту. Класифікація функцій.

Планування. Суть планування. Оцінка сильних та слабких сторін організації. Місія організації та цілі в управлінні. Стратегічне планування та розробка стратегії. Загальна характеристика бізнес-планування.

Організування. Сутність функції організування та її місце в системі управління. Делегування, повноваження та відповідальність. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Департаменталізація. Види структур управління.

Мотивування. Сутність і роль мотивування. Типи мотиваційних теорій. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці.

Контролювання. Суть і види контролю. Процес контролю. Аспекти та ефективність контролю. Контролювання поведінки працівників.

Тема 7. Управлінські рішення

Поняття та класифікація управлінських рішень та вимоги до них. Етапи розробки та прийняття управлінських рішень. Методи прийняття рішень. Індивідуальні стилі прийняття рішень. Умови ефективності управлінських рішень. Організація та контроль виконання рішень.

Тема 8. Інформація і комунікації в менеджменті

Поняття і роль комунікацій. Види і форми комунікацій. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Перешкоди в комунікаціях. Удосконалення міжособових та організаційних комунікацій.

Тема 9. Влада і лідерство в менеджменті

Влада як форма цілеспрямованого впливу. Форми впливу та влади. Керівництво як процес здійснення влади. Стилi керівництва: авторитарний, демократичний і ліберальний. Повний, особистий і формальний авторитет. Вплив

на людей – основа лідерства.

Кар'єра, види кар'єри. Планування кар'єри. Природа конфлікту, його складові та типи. Причини, процес та наслідки конфлікту. Управління конфліктами. Стреси, фактори, що їх викликають, та шляхи їх уникнення. Способи вирішення конфліктних ситуацій.

Тема 10. Ефективність менеджменту

Види ефективності організації. Результативність і ефективність системи менеджменту. Показники ефективності управління організацією. Роль керівних кадрів у забезпеченні ефективності управління організацією. Суть відповідальності та етики менеджменту. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Основні

1. Білорус Т.В. Практикум з менеджменту: навч. пос. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 185 с.
2. Герасименко Ю.В., Підвальна О.Г. Менеджмент. Базовий курс: навч. посіб. Вінниця: Консоль, 2017. 255 с.
3. Краснокутська Н.С., Нащекіна О.М., Замула О.В. Менеджмент: навч. посіб. Харків: Друкарня «Мадрид», 2019. 231 с.
4. Кузьмін О.Є. Менеджмент: графічна і таблична візуалізація: навч. посіб. Львів: Львівська політехніка, 2020. 208 с.
5. Муромець Н.Є., Мирошніченко Ю.В., Корсаков Д.О. Менеджмент: навч. посіб. Харків: Мезіна В.В., 2017. 322 с.
6. Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б. В. та ін. Прийняття управлінських рішень. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 216 с.
7. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум: навч. посіб. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019. 104 с.
8. Сагайдак-Нікітюк Р.В., Телепнева О.С. Менеджмент: навч. посіб. Харків: НФаУ, 2017. 112 с.
9. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту: навч. посіб. Івано-Франківськ : Лілея НВ, 2015. 336 с.
10. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.
11. Федоренко В.Г. Менеджмент: підручник. Київ: Алерта, 2018. 492 с.
12. Шкільняк М.М, Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент : навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.
13. Management mechanism as an independent element of the food industry enterprise innovative activity expenditures management system / Kseniia Kovtunenکو, Yurii Kovtunenکو, Liubov Shatskova, Marianna Yatsenko // Journal of Hygienic Engineering and Design Volume 28. 2019. p. 73-80.
14. Schein E. H. Organizational culture and leadership. – San Fransisco, CA.: Jossey-Bass Inc., 2004. 438 p. (The Jossey-Bass business & management series).

Додаткові

- 1.Дороніна М. С., Пересунько В. І. Самоменеджмент: сутність, умови виникнення і розвитку. Економіка і управління. 2016. № 4. С. 7-12.
- 2.Корпоративний менеджмент. URL: <https://www.cfin.ru/> 30. Менеджмент. URL: <http://menagement.knutd.com.ua>
- 3.Кравчук І.І., Лавриненко С.О., Бездітко О.Є. Менеджмент інноваційного підприємництва: стратегічний розвиток бізнес-процесів. Східна Європа: економіка,бізнес, управління. Видавничий дім «Гельветика» Випуск 6(33) 2021.
- 4.Лугова В. М. Основи самоменеджменту та лідерства: Навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 212 с.
- 5.Мошек Г.Є. Менеджмент: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2017. 550 с.
- 6.Публікації з менеджменту, економіки, маркетингу. URL: <http://tourlib.net/management.htm>
- 7.Селютін В. М. Самоменеджмент навч. посібник. Харків : ХДУХТ, 2017. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/2464/1/Самоменеджмент.pdf>
- 8.Спільнота HR-менеджерів «HR-Portal». URL: <http://hr-portal.ru/>
- 9.Infrastructure Support of Socio-Economic Development of Rural Territories of Ukraine. Scientific Horizons. 2021, Vol. 24, No. 10. p. 58-71.

Порядок проведення та оцінювання результатів комплексного вступного випробування за фахом

На фаховому вступному іспиті абітурієнт отримує тестове завдання, бланк результатів тестування та титульний аркуш зі штампом Приймальної комісії університету. Фаховий вступний іспит проводиться в письмовій формі або на основі індивідуальної усної співбесіди. Перед вступним іспитом представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо порядку виконання вступного тестового завдання.

На бланку результатів абітурієнт вказує за номером тесту варіант правильної відповіді. Виправлення, декілька позначень і відсутність результату за варіантом відповіді зараховуються як невірний розв'язок тесту. Не допускаються будь-які умовні позначки на бланку результатів тестування та титульному аркуші.

Тестове завдання містить 50 питань з однією правильною відповіддю. Кожна правильна відповідь оцінюється у чотири бали. Максимально можлива кількість набраних балів після складання фахового іспиту – 200. Кількість балів необхідна для участі в конкурсі повинна дорівнювати або бути більшою за 100.

Тривалість тестування – 120 хвилин.

Зарахування для навчання до Поліського національного університету здійснюється за рейтинговою системою.